

UCHWAŁA NR LXV/641/2024

RADY GMINY LUBIN

z dnia 22 lutego 2024 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030”**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Gminy w Lubinie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubin.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady
Gminy Lubin

Norbert Grabowski

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030**

Lubin 2024

Spis treści

WPROWADZENIE	3
ROZDZIAŁ I.....	5
CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY	5
1.1. Definicja przemocy	5
1.2. Formy przemocy.....	6
1.3. Cykle przemocy.....	7
ROZDZIAŁ II.....	8
UWARUNKOWANIA PRAWNE	8
2.1. Uzasadnienie wprowadzenia programu	8
2.2. Akty prawne.....	9
2.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku	11
ROZDZIAŁ III.....	16
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LUBIN.....	16
3.1. Dane demograficzne	16
3.2. Procedura „Niebieskie Karty”	17
3.3. Działania profilaktyczne w szkołach.....	20
3.4. Przemoc na terenie gminy w opinii społeczności lokalnej	21
3.4.1. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy Lubin	21
3.4.2. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży	24
ROZDZIAŁ IV	26
ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	26
4.1. Adresaci programu	26
4.2. Realizatorzy programu	27
4.3. Cele programu.....	27
4.4. Źródła finansowania	32
4.5. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	32
4.6. Monitoring i sprawozdawczość	32
PODSUMOWANIE.....	32

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i podstawowym środowiskiem funkcjonowania człowieka. W rodzinie osoba ma możliwość rozwijania i kształtowania swojej osobowości, poglądów i systemu wartości. Więzy łączące jej członków charakteryzuje trwałość, wzajemne zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem, do którego chętnie wracamy. Dlatego osobom, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw, na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2024 r. „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”¹. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych². Badania przeprowadzone w ramach Lokalnej Diagnozy Problemów Społecznych w Gminie Lubin w 2023 r. potwierdzają Ogólnopolskie wnioski dotyczące korelacji stosowania przemocy i występowania jednocześnie problemu alkoholowego. Mieszkańcy gminy Lubin wskazali, że jedną z najczęstszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie są uzależnienia (16,67% badanych wskazało alkohol, 11,11% - narkotyki, 5,56% - dopalacze)³. Tę opinię potwierdzają także badania wykonane w grupie osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Zwrócono uwagę, że w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty w większości podejmowanych spraw są kierowane wnioski do Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przyczyny stosowania przemocy to nie tylko uzależnienie od alkoholu, lecz mogą one wynikać z przyczyn osobistych, frustracji, stresu, zaburzeń psychicznych, braku więzi

1 Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023, Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r., poz. 1232.

2 Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023, Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz. 1232, s. 4

3 Diagnoza problemów społecznych w Gminie Lubin, Kraków 2023, s. 185

emocjonalnych. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w społeczeństwie w którym żyjemy.

Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa bardzo często jest przyczyną poważnych trudności osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety⁴.

4 Biuro Prewencji GKP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2019r.

ROZDZIAŁ I.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

1.1. Definicja przemocy

W literaturze można znaleźć wiele definicji tego zjawiska. Przemoc kojarzy się z brutalnością, okrucieństwem, przestępczością⁵. Przemoc można scharakteryzować jako relację między ludźmi, która opiera się na przeważającej sile. W tej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, jedna osoba chce dominować. W tym kontekście ważne jest wskazanie różnicy pomiędzy przemocą a agresją, którą jest nierównowaga sił występująca pomiędzy osobami. W przemocy przewaga występuje po stronie sprawcy, w przypadku agresji jest ona zrównoważona⁶. Kolejną cechą charakterystyczną dla przemocy jest to, że jej celem jest wyrządzenie szkody, bólu, cierpienia. Trzeba wspomnieć, że sprawca naraża na szkody życie i zdrowie ofiary. Przemoc to zamierzone działanie. W swoim głównym celu ma zamiar podporządkowanie ofiary. Do przemocy dochodzi poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie. Do przemocy dochodzi także poprzez wywołanie cierpienia. Inna definicja przemocy stanowi o tym, że są to celowe akty, które godzą w osobistą wolność jednostki⁷. Przemoc narusza prawa i dobra osobiste. Inny ciekawy pogląd mówi o przemocy, którą odziedziczyliśmy po zwierzęcych przodkach. Autor zauważa, że wśród zwierząt przemoc jest stosowana racjonalnie. Zwierzęta nie atakują, kiedy są najedzone. Natomiast u człowieka przemoc stała się sposobem życia. Przemoc uderza w wolność osobistą drugiego człowieka. Bardzo często przenosi się na grunt rodziny⁸. Zgodnie z definicją programu Duluth: przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Jeszcze szerzej przemoc jest definiowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., w której przemoc domową należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 5 J. Młyński, Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych, „Studia Socialia Cracoviensia”, 2012, t. 4, nr 2, s. 143.
- 6 J. R. Ackerman, S. Pickering, Zanim będzie za późno: przemoc i kontrola w rodzinie, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002, s. 135.
- 7 J. Papież, A. Płukis, Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000, s. 235.
- 8 J. Mazur, Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006, s. 333.

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej⁹.

1.2. Formy przemocy

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) **przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).
- b) **przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- c) **przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- d) **przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).
- e) **zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych

potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

- 9 Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1.3. Cykle przemocy

Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę unikać kolejnej awantury.
2. **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szał. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy.
3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice poprawy. Sprawca jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosiny często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety, faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy powtarza się. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dokuczliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc jest przestępstwem.

W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

2.1. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art. 9b ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym powstanie Gminnego Programu Przemocy Domowej wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Lubin. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 803).

Program Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Lubin ma charakter długofalowy. Powstał w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw, a także diagnozę problemów społecznych w Gminie Lubin.

Działania Programu obejmują lata 2024-2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

2.2. Akty prawne

- Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych przez następujące akty prawne:
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.),
- Uchwała Nr LV/558/2023 Rady Gminy Lubin z dnia 10 lipca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego,

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
Ustawa z dnia 25 lutego 1945r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.),
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej,
Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową,
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie,

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony, Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

2.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku

W 2023 r. w polskim systemie prawnym przyjęto szereg dokumentów mających istotne znaczenia dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. W tym kontekście na uwagę zasługują w szczególności:

- a) Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 535),
- b) Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 289),
- c) Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1606).

Na podstawie znowelizowanych przepisów prawnych, które weszły w życie 22 czerwca 2023 r., „przemoc w rodzinie” została zastąpiona pojęciem „przemoc domowa”, a „grupa robocza” – „grupą diagnostyczno-pomocową”.

W ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej został również rozszerzony katalog osób, które będą uznawane za **osoby doznające przemocy domowej**. Są to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,

- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Ostatnie zmiany prawne w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłyną m.in. na jednostki organizacyjne pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych. Nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych.

Między innymi wprowadzono zasadę realizacji procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty” napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odtąd będzie obejmował również:

- **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy,
- **zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność,
- **zakaz wstępu** na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta doznającą przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd - postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia lub postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:

- osobę dotkniętą przemocą domową lub
- kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu

rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej

przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia.

Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- grzywny do 5000 złotych.

Najnowszą zmianą prawną znaczącą z punktu widzenia celów niniejszego Programu jest ta, wprowadzona przez **Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. z 2023 poz. 1606).

W myśl tej nowelizacji w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecku udziela się wsparcia psychologa.

ROZDZIAŁ III.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE LUBIN

3.1. Dane demograficzne

Na dzień 31.12.2023 r. Gmina Lubin liczyła **17.070** mieszkańców, z czego **8.495** stanowili mężczyźni, **8.575** – kobiety.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców wg Sołectw

Sołectwa	Liczba Mieszkańców
Bolanów	8
Buczynka	54
Bukowna	116
Chróstnik	1013
Czerniec	381
Dąbrowa Górna	90
Gogołowice	287
Gola	310
Gorzelin	179
Gorzyca	665
Karczowisk a	467
Kłopotów	146
Krzeczyn Mały	340
Krzeczyn Wielki	920
Księginice	624
Lisiec	253
Miloradzice	446
Miłosna	272
Miroszowic e	572
Niemstów	1052
Obora	1895
Osiek	2171
Owczary	42
Pieszków	534
Podgórze	12
Raszowa	233
Raszowa Mała	54
Raszówka	1047
Siedlce	513
Składowice	400
Szklary Górne	1320
Ustronie	95
Wiercień	209
Zalesie	22
Zimna Woda	328
Ogółem	17 070

Źródło: Urząd Gminy Lubin

W latach 2020-2023 wśród mieszkańców Gminy Lubin odnotowano **850** osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubinie.

Szczegółowy wykaz osób w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych latach

L.p	Rok	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn	Ogółem
1	2020	179	100	279
2	2021	119	58	177
3	2022	129	75	204
4	2023	105	85	190

Źródło: PUP w Lubinie

3.2. Procedura „Niebieskie Karty”

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Lubin zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin.

Do Przewodniczącej Zespołu w okresie od 2020 do 2023 zostało przekazanych łącznie **194** formularzy „Niebieskie Karty”, z czego **171** Niebieskich Kart zostało wszczętych na terenie Gminy Lubin, natomiast **23** formularze zostały przekazane z innych Zespołów Interdyscyplinarnych w związku ze zmianą miejsca zamieszkania ofiary lub sprawcy. W gminie Lubin najczęściej procedurę inicjują funkcjonariusze policji oraz przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej. Natomiast przedstawiciele GKRPA i służby zdrowia ani razu procedury nie wszczęli. Warto jednak mieć na uwadze fakt, że ilość wszczętych postępowań w ramach procedury Niebieskie Karty nie odzwierciedla faktycznej skali problemu przemocy w gminie. Wiele przypadków stosowania przemocy nie zostaje nigdy zgłoszonych przez osoby doznające przemocy lub też zgłaszający odmawiają założenia Niebieskiej Karty. Występują też przypadki zaniechania stosowania przemocy domowej po interwencji policji.

Poniższa tabela obrazuje liczbę wszczętych procedur przez różne podmioty.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - A” przez przedstawicieli różnych podmiotów wszczynających procedurę w latach 2020-2023

Podmiot	2020	2021	2022	2023
Policja	59	36	36	38
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	6	6	4	6
Oświata	0	1	1	1
Ochrona zdrowia	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0
RAZEM	65	43	41	45

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin

Powyższe dane pokazują, że najwięcej Niebieskich Kart założonych było w 2020 r., a najmniej w roku 2022. Analizując powyższe dane, można stwierdzić, że zjawisko przemocy na terenie Gminy Lubin ulegało zmniejszeniu, gdzie w 2023 r. znów nieznacznie wzrosło. Zdecydowany wzrost skali zjawiska przemocy domowej miał miejsce w roku, w których wybuchła epidemia COVID-19. Izolacja społeczna, zamknięcie szkół i wielu zakładów pracy, ograniczone możliwości swobodnego poruszania się – to czynniki, które stwarzają niestety idealne warunki dla osób stosujących przemoc domową.

Spadek ilości wszczynanych procedur „Niebieskie Karty”, może wynikać z większej wiedzy i świadomości mieszkańców na temat przemocy, którzy czerpią ją za pośrednictwem mediów, a także prowadzonych cyklicznie kampanii informacyjnych, ulotkowych oraz warsztatów profilaktycznych skierowanych szczególnie do najmłodszych – uczniów szkół. Mieszkańcy Gminy Lubin wiedzą gdzie udać się po pomoc w razie problemu przemocy i chętnie z niej korzystają. Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych z mieszkańcami Gminy Lubin, aż 45,63% respondentów zwróciłoby się o pomoc do policji, a 23,3% do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na zmniejszenie skali zjawiska przemocy niewątpliwie wpływ mają również stosowane wobec sprawców ostrzejsze sankcje w postaci nakazów opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się do ofiar oraz dozorów policyjnych. To powoduje, że sprawcy w obawie przed konsekwencjami wystrzegają się zachowań agresywnych wobec najbliższych osób.

W latach 2020 – 2023 „Niebieska Karta A” sporządzona była w związku z podejrzeniem przemocy u **50** dzieci, **154** kobiet oraz **22** mężczyzn. Sprawcami przemocy było **161** mężczyzn, **28** kobiet i **1** osoba nieletnia.

Tabela nr 3. Sprawcy przemocy domowej w latach 2020-2023 z podziałem na kobiety, mężczyzn i nieletnich

Rok	Liczba sprawców przemocy domowej			
	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni	Ogółem
2020	7	60	0	67
2021	7	36	0	43
2022	7	31	0	38
2023	7	34	1	42
Ogółem	28	161	1	x

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin

Tabela nr 4. Ofiary przemocy domowej w latach 2020-2023 z podziałem na kobiety, mężczyzn i nieletnich

Rok	Liczba ofiar przemocy domowej			
	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni	Ogółem
2020	55	4	12	71
2021	35	7	13	55
2022	28	6	9	43
2023	36	5	16	57
Ogółem	154	22	50	x

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin

W rodzinach, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, członkowie grup roboczych, a od 21.09.2023 r. grup diagnostyczno-pomocowych (powoływani przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego) podejmowali szereg czynności mających na celu poprawę sytuacji rodziny. Osoby doznające przemocy kierowane były do specjalistów na konsultacje indywidualne głównie do Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego oraz do Ośrodka Wsparcia Osób Dotkniętych Przystępstwem „LEPSZE JUTRO” w Lubinie. Koordynatorzy grup diagnostyczno-pomocowych w ramach działań o charakterze wspierającym i informacyjnym prowadzili pracę socjalną oraz systematyczny monitoring sytuacji rodzinnej.

W zakresie działalności Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego w Lubinie w latach 2020-2023 udzielono porad **90** osobom doznającym przemocy oraz **234** osobom stosującym przemoc. Natomiast pomocą ośrodka „Lepsze jutro” objętych było **18** osób (8 dorosłych i 10 dzieci).

Z pomocy finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie w latach 2020-2023 skorzystało **9** rodzin. Niewielka ilość tych rodzin świadczy o tym, że w większości przypadków procedura „Niebieskie Karty” jest wszczynana w rodzinach dobrze sytuowanych, w których nie występuje problem ubóstwa.

Osoby podejrzane o stosowanie przemocy były kierowane do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który realizowany jest przez Powiatowe

Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie. Jeden sprawca program ukończył.

3.3. Działania profilaktyczne w szkołach

W Gminie Lubin realizowanych jest szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. W latach 2022 - 2023 w 6 szkołach gminnych realizowano następujące działania z zakresu przeciwdziałania przemocy:

- w 2022 r. realizowano Program Profilaktyczny „Zwyciężaj w drodze do celu”, w którym udział wzięło 107 uczniów,
- w 2023 r. realizowano Program Profilaktyczny „Nie bądź ofiarą”, w którym udział wzięło 104 uczniów.

Należy podkreślić, że w latach 2020 i 2021 działania profilaktyczne nie były prowadzone z uwagi na wprowadzony w Polsce stan zagrożenia epidemicznego COVID-19, co wiązało się z zamknięciem szkół i wprowadzeniem nauki zdalnej.

3.4. Przemoc na terenie gminy w opinii społeczności lokalnej

Istotnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego odnośnie przedmiotu diagnozy. Przedstawione poniżej wyniki reprezentują badania przeprowadzone w 2023 r. w ramach diagnozy lokalnych problemów społecznych. Badania miały charakter anonimowej ankiety internetowej i obejmowały dorosłych mieszkańców Gminy Lubin oraz dzieci i młodzież uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gminy.

W badaniu wzięło udział 390 osób, w tym:

- 103 dorosłych mieszkańców,
- 279 uczniów szkoły podstawowej,
- 8 przedstawicieli instytucji pomocowych.

3.4.1. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy Lubin

Dorośli mieszkańcy w ankiecie odpowiedzieli na następujące pytania.

Pytanie 1: Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 42,72% spośród 44 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 29,13% badanych, tj. 30 osób. Najmniej wśród badanych mieszkańców, tj. 28,16% wskazało odpowiedź „tak”.

Na podstawie wyników badania można wywnioskować, że istnieje znaczący odsetek ankietowanych mieszkańców, którzy nie są świadomi lub nie mają pewności co do występowania przypadków przemocy domowej w ich otoczeniu. W związku z tym, istnieje potrzeba podjęcia działań mających na celu zwiększenie świadomości i edukację w społeczności w zakresie przemocy domowej.

Pytanie 2: Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeśli tak, to kiedy ostatnio?

Analiza wyników badania, wykazała, że większość respondentów – 75,73% nie doświadczyła żadnej przemocy w swoim życiu. To pozytywny wynik, sugerujący, że większość badanych mieszkańców jest wolna od przemocy. Niemniej jednak, istnieje grupa osób – 16,5%, która doświadczyła przemocy więcej niż 12 miesięcy temu, co wskazuje na obecność wcześniejszych przypadków przemocy w ich życiu. Ponadto istnieje również grupa osób 5,83%, która doświadczyła przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz 1,94% w ciągu ostatnich 30 dni. Te wyniki sygnalizują obecność aktualnych przypadków przemocy w społeczności, które mogą wymagać natychmiastowej interwencji i wsparcia.

Jeśli chodzi o podział na płeć, to przemocy doświadczyło 31,48% kobiet i 16,33% mężczyzn. W okresie ostatnich 30 dni przemocy doznało 1,85% kobiet oraz 2,04% mężczyzn, natomiast w ostatnim roku 5,56% kobiet oraz 6,12% mężczyzn. Największą część respondentów, tj. 24,07% kobiet i 8,16% mężczyzn doświadczyło różnych form przemocy więcej niż 12 miesięcy temu.

Analiza korelacyjna pokazuje, iż jest statystycznie istotna różnica pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn doświadczających przemocy. Płeć ma wpływ na to zjawisko.

Pytanie 3: Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznała?

Mieszkańcy, którzy doświadczają przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 76,92% spośród 20 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 12 osób tj. 46,15%, „przemoc ekonomiczna” - 9 osób tj. 34,62%, „przemoc seksualna” - 5 osób tj. 19,23%, „zaniedbanie” - 5 osób tj. 19,23%, „mobbing” - 5 osób tj. 19,23%. Najrzadziej mieszkańcy wskazywali odpowiedź „nie wiem” - 3,85%.

Pytanie 4: Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „mąż/żona” - takiej odpowiedzi udzieliło 34,62% spośród 9 ankietowanych. W dalszej kolejności wskazywano następujące odpowiedzi: „partner/partnerka” - 6 osób tj. 23,08%, „współpracownicy” - 4 osoby tj. 15,38%, „pracodawca” - 4 osoby tj. 15,38%, „matka/opiekunka” - 3 osoby tj. 11,54%, „ojciec/opiekun” - 3 osoby tj. 11,54%, „inni członkowie rodziny” - 3 osoby tj. 11,54%, „obce osoby” - 3 osoby tj. 11,54%, „siostra” - 2 osoby tj. 7,69% oraz „brat” - 2 osoby tj. 7,69%. najmniej spośród respondentów tj. 3,85% - odpowiedziało „znajomi/przyjaciele”.

Pytanie 5: Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy” - wybrało ją 83,5% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am

przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 9,71% badanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy – 3,88% badanych. Najmniej spośród respondentów tj. 2,91% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni”.

Pytanie 6: Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

Do stosowania przemocy wobec innych osób przyznało się 16,67% kobiet oraz 16,33% mężczyzn. Wśród kobiet stosujących przemoc, 3,7% z nich zrobiło to w ciągu ostatnich 30 dni, kolejne 3,7% w ostatnich 12 miesięcy, a 9,26% więcej niż 12 miesięcy temu. Mężczyźni stosujący przemoc robili to w przeciągu ostatnich 30 dni (2,04%), w ostatnich 12 miesiącach (4,08%) oraz dłużej niż 12 miesięcy temu (10,2%).

Pytanie 7: Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67% osób. W dalszej kolejności wskazywano na: „przemoc fizyczna” - 66,67%, „przemoc ekonomiczna” - 16,67%, „nie wiem” - 11,11%, „przemoc seksualna” - 5,56%, „zaniedbanie” - 5,56% oraz „mobbing” - 5,56% osób.

Pytanie 8: W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „mąż/żona” - takiej odpowiedzi udzieliło 33,33% spośród 6 osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali następujące odpowiedzi: „inni członkowie rodziny” - 33,33%, „partner/partnerka” - 27,78%, „matka/opiekunka” - 16,67%, „znajomi/przyjaciele” - 6,67%, „współpracownicy” - 16,67%, „brat” - 11,11%, „ojciec/opiekun” - 5,56%, „siostra” - 5,56% oraz „pracodawca” - 5,56%.

Pytanie 9: Czy zdarzyło się Panu/i doświadczać kiedykolwiek, którejs form cyberprzemocy?

Mieszkańcy najczęściej wskazywali: „nie doznawałem/am nigdy cyberprzemocy – 67,96%, „wyłudzenie pieniędzy” - 19,42%, „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” - 12,62%, rzadziej natomiast: „włamanie/kradzież kont” - 9,71%, „ośmieszanie/poniżanie” - 5,83%, „szantażowanie” - 5,83%, „grożenie/straszenie” - 3,88% oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 2,91%.

3.4.2. Problem przemocowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Dzieci i młodzież w ankiecie odpowiedzieli na następujące pytania.

Pytanie 1: Które z poniżej wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży?

Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest spowodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - takiej odpowiedzi udzieliło 64,16% spośród 279 osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „problemy rodzinne” 141 osób tj.

50,54% uczniów, „zazdrość/zaborczość” - 120 osób tj. 43,01% uczniów, „depresja, stany lekowe i inne choroby psychiczne” - 113 osób tj. 40,5% uczniów oraz „wpływ środowiska, znajomych” - 109 osób tj. 39,07%, wpływ internetu, telewizji, gier komputerowych” - 107 osób tj. 38,35% uczniów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 87 osób tj. 31,18% uczniów, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 78 osób tj. 27,96% uczniów oraz „różnice w poglądach” - 76 osób tj. 27,24% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 20,435 – odpowiedziało „nie wiem”.

Pytanie 2: Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 58,78% spośród 279 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 41,22% badanych uczniów tj. 115 osób.

Natomiast analizując doświadczenie przemocy ze względu na płeć, można zauważyć, iż z zachowaniami przemocowymi spotkało się aż 32,62% dziewczynek oraz 50,0% chłopców. Co wskazuje, że chłopcy częściej niż dziewczynki doświadczali przemocy.

Pytanie 3: Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Osobami stosującymi przemoc wobec uczniów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - takie odpowiedzi udzieliło 52,17% osób. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „znajomi/przyjaciele” - 45 osób tj. 39,13% uczniów, „brat” - 27 osób tj. 23,48% uczniów, „obce osoby” - 21 osób tj. 18,26% uczniów oraz „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 20 osób tj. 17,39%, „siostra” - 14 osób tj. 12,17% uczniów, „mam/opiekunka” - 8 osób tj. 6,96% uczniów, „inni członkowie rodziny” - 8 osób tj. 6,96% osób. Najmniej spośród respondentów tj. 6,09% - odpowiedziało „tata/opiekun”.

Pytanie 4: Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś mi groził, zastraszał, przezywał, upokarzał mnie, wyśmiewał się ze mnie lub mojego wyglądu, zawstydział itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 57,39% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś mnie bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp.” - 63 osoby tj. 54,78% uczniów, „ktoś dotykał mnie w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłem/am – 12 osób tj. 10,43% uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś nie opiekował się mną, gdy tego potrzebowałem/am, np. gdy byłem/am chory/a, głodny/a, przestraszony/a – 10,43% osób.

Pytanie 5: Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” – wybrało ją 72% spośród 279 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 27,6% badanych uczniów tj. 77 osób. Zachowania przemocowe częściej stosowali chłopcy – 34,78% niż dziewczynki – 20,57%. Różnica pomiędzy płciami jest tutaj istotna statystycznie, co wskazuje, iż płeć ma wpływ na częstotliwość stosowania przemocy.

Pytanie 6: Wobec kogo stosowałeś/aś przemoc?

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” – takiej odpowiedzi udzieliło 57,69% osób. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: znajomych/przyjaciół – 47,44% uczniów, „brata” – 39,74% uczniów, „siostry” – 21,79% uczniów oraz „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” – 14,1%, „obcych osób” – 14,1% uczniów, „innych członków rodziny” – 10,26%, „mamy/opiekunki” – 7,69% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 5,13% - odpowiedziało „taty/opiekuna”.

Pytanie 7: Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłem/am, spoliczkowałem/am, kopałem/am, szarpałem/am, dusiłem/am, popychałem/am itp..” - takiej odpowiedzi udzieliło 74,36% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłem/am, zastraszałem/am, przezywałem/am, upokarzałem/am, wyśmiewałem/am itp..” - 38,46% uczniów oraz „dotykałem/am oraz „dotykałem/am kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” – 5,13% uczniów.

Pytanie 8: Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami? Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „tak” – takiej odpowiedzi udzieliło 48,03%. w dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „nie wiem” – 36,2% uczniów oraz „nie” – 15,77% uczniów.

Występowanie przemocy w szkole potwierdziło: 40,82% uczniów klasy IV, 50,88% uczniów klasy V, 46,43% uczniów klasy VI, 53,33% uczniów klasy VII oraz 49,43% uczniów klasy VIII.

Pytanie: 9: Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Uczniowie, którzy doświadczyli kiedykolwiek cyberprzemocy wskazywali , iż było to: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” – 55,2%, „wyzywanie wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” – 31,9%, „ośmieszanie/poniżanie” – 23,66%, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” – 15,77%, „szantażowanie” – 13,62%, „grożenie/straszenie” – 13,26%, „włamanie/kradzież kont” – 13,26%, „wyłudzenie pieniędzy” – 9,32% oraz „podszywanie się” – 8,6%.

ROZDZIAŁ IV.

ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

4.1. Adresaci programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Lubin w tym:

- 1) osób doznających przemocy domowej, w tym:
 - a. małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b. wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,

- c. rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d. osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e. osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f. osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g. osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h. małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa;²⁾ sprawców przemocy w rodzinie,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
 - 3) świadków przemocy domowej,
 - 4) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy,
 - 5) społeczności lokalnej.

4.2. Realizatorzy programu

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lubin na lata 2024 – 2030 są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lubin,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Lubin.

Partnerami w realizacji działań są:

- Sąd Rejonowy w Lubinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie
- Placówki służby zdrowia,
- Komenda Powiatowa Policji w Lubinie,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościół,
- Społeczność lokalna.

4.3. Cele programu

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania

przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Lubin. Na podstawie lokalnej diagnozy problemów społecznych na obszarze Gminy Lubin wraz ze wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Lubin.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1. Prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie Gminy Lubin (m.in. diagnozy, ekspertyzy, ewaluacje, badania ankietowe).
2. Realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym tworzenie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy.
4. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań rodzinnych itp.
5. Promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od przemocy, krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców.
6. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania.

7. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej.
8. Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej (w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych).
9. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych raportów dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- liczba lokalnych i ogólnokrajowych kampanii społecznych, w których uczestniczyła Gmina Lubin,
- liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników ww. działań,
- liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne,
- liczb udzielonych porad oraz interwencji,
- liczba zorganizowanych prelekcji dla społeczności lokalnej oraz liczba uczestników.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

1. Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych.
3. Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”.
4. Prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej.
5. Realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
6. Opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej.
7. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej,
8. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.
9. Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

10. Publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba interwencji związanych z przemocą domową,
- liczba założonych Niebieskich Kart,
- liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad,
- liczba osób korzystających z poradnictwa,
- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia,
- liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych,
- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób, którym zapewniono schronienie,
- liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunki działań:

1. Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno- terapeutycznych,
2. Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową,
3. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową,
4. Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,

5. Wypracowanie standardów monitoringu po zamknięciu procedury Niebieskie Karty (art. 9h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli kadr, podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową (w tym w szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu).
3. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.
4. Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba superwizji i innych form wsparcia,
- liczba osób korzystających z ww. form wsparcia zawodowego,
- liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

4.4. Źródła finansowania

Źródłami finansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji Programu będą środki własne gminy na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz inne środki np. z budżetu państwa, funduszy pomocowych lub Unii Europejskiej.

4.5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakładane są następujące efekty:

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) Zmniejszenie rozmiaru przemocy domowej,
- 3) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska

przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Lubin,

- 4) Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie w tym problemem,
- 5) Zwiększenie skuteczności działań,
- 6) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

4.6. Monitoring i sprawozdawczość

Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie realizacji Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie. Dyrektor Ośrodka corocznie do 31 marca będzie przedstawiał Radzie Gminy Lubin sprawozdanie z podjętych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

PODSUMOWANIE

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Niezmiennie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie oraz wysiłek wszystkich służb, reagujących na problemy społeczne, ukierunkowany na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielaniu wsparcia.